

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÌNH DƯƠNG
VIỆN NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ GIÁO DỤC
GS.TSKH.VS. Cao Văn Phương (Chủ biên)

XÂY DỰNG NỀN GIÁO DỤC MỞ

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÌNH DƯƠNG
VIỆN NGHIÊN CỨU VỀ GIÁO DỤC
GS.TS QL.VS. Cao Văn Phương (Chủ biên)

XÂY DỰNG NỀN GIÁO DỤC MỞ

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ NGHIỆP
HÀ NỘI - 1979

LỜI NÓI ĐẦU

Loài người ngày càng nhận ra vì một thế giới phát triển bền vững cần phải xây dựng nền kinh tế sinh thái, trong đó con người là trung tâm. Đây vừa là mục tiêu, vừa là nội dung, vừa là động lực lao động sáng tạo mà loài người hướng tới.

Để thực hiện mục tiêu trên, cần xây dựng nền giáo dục mở, toàn cầu hóa giáo dục để mọi người học tập thường xuyên, học suốt đời, học bất cứ nơi đâu, học ở bất kỳ nơi nào để hoàn thiện *tâm lực, trí lực, thể lực, tài lực*, để kiến tạo tương lai, để thực thi trách nhiệm không chỉ với bản thân, với gia đình, với cộng đồng xã hội, mà còn phải có trách nhiệm với thiên nhiên, cùng nhau chung sức xây dựng nền kinh tế sinh thái.

Ngày 21 tháng 01 năm 1946, tức 15 ngày sau Tổng tuyển cử (ngày 06 tháng 01 năm 1946) lần đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, trên báo *Cờ quốc*, số 147, trong bài “Trả lời các nhà báo nước ngoài”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết: “... Tôi chỉ có một sự ham muốn, ham muốn tột bậc, là làm sao cho nước ta được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ai cũng có cơm ăn áo mặc, ai cũng được học hành...”.

“Ai cũng được học hành” chính là tư tưởng mở trong giáo dục, từ ý tưởng trên đã trở thành chính sách mở trong giáo dục của Đảng và Nhà nước ta.

Ngày 15 tháng 6 năm 1990, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Trần Hồng Quân ký ban hành Quyết định số 451/TCCB về việc thành lập Viện Đào tạo Mở rộng ở Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh trực thuộc Trường Cán bộ quản lý đại học, trung học chuyên nghiệp và dạy nghề, để đảm nhiệm vai trò đầu mối trong hệ đào tạo mở của nước ta.

Ngày 26 tháng 7 năm 1993, Thủ tướng Chính phủ ký ban hành Quyết định số 389/TTg, cho phép thành lập Đại học Mở bán công Thành phố Hồ Chí Minh trên cơ sở Viện Đào tạo Mở rộng II Thành phố Hồ Chí Minh. Đây là mô hình đại học với hai thử nghiệm: giáo dục mở và cơ sở giáo dục đại học tự hạch toán. Từ năm 1994, hàng loạt trường đại học, cao đẳng ngoài công lập ra đời. Các trường đại học bên cạnh hệ đào tạo khuôn mẫu (đào tạo chính quy) đã tổ chức hệ đào tạo mở, đào tạo từ xa, góp phần tạo nên hệ thống giáo dục mở.

Vai trò, vị thế của giáo dục mở, toàn cầu hóa giáo dục ngày càng được khẳng định và trở thành xu thế tất yếu. Giáo dục mở chính là giải pháp để khắc phục tình trạng yếu kém, cản trở mà nền giáo dục của đất nước đã gặp phải như căn bệnh trầm kha. Tuy nhiên, cần phải thẳng thắn nhìn nhận tư duy về xây dựng nền giáo dục mở chưa được quan tâm đúng mức, chưa hệ thống, chưa đồng thuận.

Để góp phần thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI "về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế" trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, Viện Những vấn đề về giáo dục -

Trường Đại học Bình Dương tổ chức biên soạn và xuất bản cuốn sách *Xây dựng nền giáo dục mở* của tập thể tác giả, do GS.TSKH.VS. Cao Văn Phường - Thành viên sáng lập, nguyên Hiệu trưởng Đại học Mở bán công Thành phố Hồ Chí Minh; Chủ tịch Hội đồng Quản trị, nguyên Hiệu trưởng Trường Đại học Bình Dương; Chủ tịch Chi nhánh Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Liên bang Nga tại Việt Nam; Phó Chủ tịch Hiệp hội Các trường đại học, cao đẳng Việt Nam - làm chủ biên.

Cuốn sách *Xây dựng nền giáo dục mở* tập hợp các kết quả nghiên cứu, bài viết, bài phát biểu, trả lời phỏng vấn... của các tác giả được chọn lọc từ hai cuốn hồi ký của GS.TSKH.VS. Cao Văn Phường đã được Nhà xuất bản Văn học ấn hành năm 2010 và năm 2015, đó là: *Đã từng có một Đại học Mở như vậy* và *Hành trình đến nền giáo dục mở*, đồng thời, sửa chữa, bổ sung mới một số bài viết, bài phát biểu của các nhà khoa học, nhà quản lý ở trong nước và nước ngoài về triết lý, quan điểm, nội dung và phương pháp xây dựng nền giáo dục mở từ năm 2016 đến nay.

Cuốn sách *Xây dựng nền giáo dục mở* là nơi gửi gắm những kỳ vọng, thể hiện tầm nhìn, tư duy chiến lược, cũng như những trăn trở, tâm huyết của GS.TSKH.VS. Cao Văn Phường và một số tác giả khác đã cùng cộng tác với Ông trong sự nghiệp xây dựng, phát triển nền giáo dục mở. Cuốn sách có giá trị thiết thực cả về lý luận và thực tiễn, là tài liệu tham khảo có giá trị trong công tác quản lý, đào tạo, nghiên cứu khoa học về giáo dục.

Quá trình biên soạn cuốn sách này có một số bài viết được tác giả thực hiện cách đây hơn 20 năm nên có thể một

vài số liệu không còn phù hợp, hoặc một số đề xuất và kiến nghị đã được thực hiện cho đến thời điểm hiện nay... Tuy nhiên, để bạn đọc có tài liệu tham khảo một cách hệ thống về quá trình xây dựng và phát triển nền giáo dục mở, trong đó có những vấn đề đặt ra hết sức thiết thực, rất đáng được quan tâm nên chúng tôi đã biên soạn vào nội dung cuốn sách này.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÌNH DƯƠNG
VIỆN NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ GIÁO DỤC